

[Tinning]

gør det. Realiteten er åbenbart, at meningen med denne bestemmelse, hvis den overhovedet eksisterer nogen som helst steder, kun eksisterer et sted i baghovedet på undervisningsministeren, og det skulle ikke undre mig, om han går rundt og har nogle ideer om, hvilke videregående studier der er brug for på dette felt.

Jeg er altså ikke særlig glad for at give kulturministeren en bemyndigelse. Det er ikke engang en bemyndigelse, hvor ministeren har nogle forestillinger om, hvad den skal bruges til, men det er en bemyndigelse, som i det hele taget er god at have nede i skuffen, hvis man en dag skulle finde på noget. Det mener jeg dog er for løstagtigt.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg må starte med absolut at tilbagevise, at jeg er løstagtig.

Må jeg sige til hr. Qvist Jørgensen, at revisionsparagraf eller ikke revisionsparagraf: jeg har bestemt ingen hede følelser i den sag. Jeg synes, at det af og til kan være meget godt at have en revisionsparagraf i en lov, men grunden til, at man ikke har sat den ind her, er vel, at der vil gå så lang tid, inden man med rimelighed kan vurdere, hvordan loven har virket. At have en revisionsparagraf, der siger år 2001 eller sådan noget, ser lidt komisk ud. At have revision allerede om 3 år er for tidligt, for vi skal først have nogle mennesker igennem det nye system, nogle studerende, der prøver, og så skal vi se lidt på, hvordan det så gik disse studerende: fik de nu den beskæftigelse, som jo er et af hovedformålene med dette forslag?

Lad os drøfte det i udvalget. Jeg har ikke noget imod det, det er ikke det store problem. Jeg siger bare, at der kunne være fornuft i i hvert fald at skyde revisionen et antal år ud i fremtiden for overhovedet at kunne vurdere noget som helst.

Med hensyn til fru Ingerlise Koefoeds spørgsmål om, hvorvidt det nu kan lade sig gøre: lad os få det opklaret og få nogle redegørelser fra skolen under udvalgsbehandlingen. Det er klart, at jeg ikke kan stå her og forudse alle de praktiske problemer, rektor eller lærere eller planlæggere på den skole vil få i forbindelse med lovens ikrafttræden. Lovforslaget er blevet til på den måde, at det

har fulgt de forslag, der er kommet. Skolen giver det sin anbefaling, og man ønsker at få den uddannelse i gang så hurtigt som muligt. Lad os prøve at få en opklaring under udvalgsarbejdet af, hvilke praktiske problemer det er forbundet med, og hvor sent forslaget kan vedtages, for at det kan lade sig gøre.

Med hensyn til pengene har jeg forstået, at det kan lade sig gøre at sætte det i gang i dette skoleår. Jeg mener som fru Ingerlise Koefoed at kunne huske, at bevillingen først er der i 1986, men der er en eller anden teknisk begrundelse for, at det kan lade sig gøre alligevel, og den vil jeg selvfølgelig fremkomme med i udvalget.

Med hensyn til hr. Tinnings opfordring til at trække § 3 tilbage er jeg jo altid yderst lydhør over for hr. Tinnings forslag, hvad han udmærket ved. Jeg vil nu godt først se, om der skulle være et flertal, der står bag forslaget, men så gør jeg det til gengæld med stor beredvillighed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af arealreservationer til a-kraftværker.

Af Erik Holst (S) m.fl.
(Fremsat 21/11 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

[Miljøministeren]

Miljøministeriet har i 1980 i et landsplandirektiv reserveret 15 arealer til placering af eventuelle kernekraftværker. Meningen med reservationerne er at undgå, at der sker byudvikling og erhvervsudvikling i de udpegede områder, indtil der eventuelt af folkettinget træffes beslutning om, at vi skal have kernekraftværker i Danmark.

På baggrund af miljøstyrelsens rapport om sikkerheden omkring kernekraftværker, som jeg redegjorde for her i tinget i maj 1984, har planstyrelsen foretaget en undersøgelse af arealreservationer set i forhold til kommunernes planlægning. Reservationerne lægger bindinger på kommunernes muligheder for at planlægge deres udvikling. Planstyrelsens undersøgelse viste, at alle kommuner vil kunne udbygge i de næste 2-4 år uden at få alvorlige problemer med arealreservationer, men de kan måske ikke udbygge helt så meget, som de ønsker.

På den baggrund besluttede jeg, at arealreservationer skulle tages op til revision i sommeren 1986. Jeg er klar over, at der blandt de berørte kommuner er stigende utilfredshed med arealreservationer, men det er med den nuværende teknologi nødvendigt med restriktioner på de omfattede arealer, hvis det engang i fremtiden skal være muligt at placere kernekraftværker sikkert og forsvarligt.

Det er som bekendt min opfattelse, at det bl.a. af miljøhensyn vil være rigtigt at anvende kernekraft også herhjemme. Jeg er derfor ikke enig med et tilsyneladende flertal i folkettinget om, at kernekraft skal tages ud af energiplanlægningen. Jeg finder det tillige betænkeligt, hvis vi nu risikerer at fraskrive os muligheden for en sikker placering af kernekraftværker. Ingen kan jo nu forudsige, om et folketingsflertal om nogle år måske på et andet grundlag, f.eks. en ny teknologi eller et større energibehov, træffer beslutning om at genindføre kernekraft i energiplanlægningen.

Hvis et flertal i folkettinget vedtager beslutningsforslag om energiplanlægning uden kernekraft og ikke mener, at der fortsat skal holdes en mulighed åben for senere alligevel at indføre kernekraft, så må konsekvensen jo være, at reservationerne ophæves. Jeg vil foreslå, at dette i givet fald sker pr. 1. juni i år. Når jeg foreslår denne dato, skyldes det, at forslagsstillerne i bemærkningerne til beslut-

ningsforslaget om ophævelse af arealreservationer er inde på tanken om at anvende nogle af arealerne til andre formål end fremtidige kernekraftværker. Jeg mener, det er rigtigt, at vi ser på, om nogle af arealerne skal kunne bruges til andre formål. Derfor vil jeg straks nedsætte et hurtigtarbejdende embedsmandsudvalg under miljøministeriet med repræsentanter for de relevante ministerier, således at udvalget kan afgive rapport senest 1. juni 1985. Udvalget skal have til opgave at vurdere, hvilke andre formål de reserverede arealer kunne anvendes til, og udvalget skal i den forbindelse tage beskæftigelsesmæssige, miljømæssige og industripolitiske hensyn.

Når dette er sagt, må jeg fremhæve, at arealerne er udpeget, fordi de er fundet egnede til sikker placering af kernekraftværker. Det behøver ikke at betyde, at arealerne er bedre egnede end resten af landet til andre formål. Hvis vi på baggrund af udvalgsrapporten når frem til, at det vil være rigtigt at anvende nogle af arealerne til andre formål, så forudsætter de nye reservationer, at de sædvanlige betingelser for at udstede et landsplandirektiv er til stede. Det vil sige, at formålet er af en sådan karakter, at det vil være rimeligt at lægge de bindinger på amtskommunernes og kommunernes planlægning, som et landsplandirektiv medfører. Før et sådant landsplandirektiv gennemføres, må det naturligvis på sædvanlig vis forhandles med de kommunalbestyrelser og amtsråd, der bliver berørt af det.

Svend Åge Petersen (KF):

Et flertal i det nuværende folketing er som bekendt modstander af kernekraft, og derfor kunne det måske nok umiddelbart synes rimeligt at ophæve disse 15 arealreservationer, som miljøministeriet ved et landsplandirektiv fastlagde i 1980. Der er nu alligevel en hel del gode grunde til, at vi fremover bør fastholde de omtalte arealreservationer eller i det mindste en væsentlig del af disse.

Så godt som alle andre lande i Europa har for længe indført kernekraft, og en væsentlig del af den elkraft, som vi bruger her i landet, er jo produceret på udenlandske kernekraftanlæg. Med alle forbehold for forskellige beregningsforudsætninger og beregningsmetoder er det billigere at producere el på ker-

[Svend Åge Petersen]

nekræftanlæg end på de traditionelle kraftværker. Forskellen i pris bliver naturligvis mere markant, når der her i folketinget blandes udenrigspolitiske forhold ind i billedet som f.eks. et forbud mod køb af kul i Sydafrika. Dette medfører, dels at prisen på vore kulkøb i udlandet stiger med ca. 1 mia kr. om året, dels at svovlforureningen forøges som følge af en dårligere kulkvalitet fra de lande, vi er henvist til at købe hos; og netop svovlforureningen har folketinget jo i 1984 taget aktivt fat på at formindske. Dette vil betyde en ikke uvæsentlig fordyrelse af elproduktionen i de kommende år. Men hermed er miljøproblemerne i forbindelse med vore kulkraftværker desværre ikke løst. Vi må se i øjnene, at vi i løbet af få år kommer til at tage os af kvælstofilte- og kultveilteforureningen, hvilket formentlig vil betyde en yderligere prisforhøjelse på el fra de kulfyrede kraftværker.

Disse miljøproblemer ville vi ikke have haft med kernekraft. Inden for dette område sker der en stadig udvikling mod en ny teknologi, en teknologi, der er endnu bedre og vel at mærke om muligt endnu mere sikker end den, vi kender i dag. Derfor vil det med vore nuværende og fremtidige miljø- og energimæssige problemer og den viden, vi har om disse, være både uforvarsligt og kortsigtet på nuværende tidspunkt at ophæve arealreservationerne.

I det konservative folkeparti er vi meget enige med miljøministeren om, at vi nu i stedet skal have de 15 arealreservationer vurderet meget grundigt både med hensyn til det eventuelle fremtidige behov for placering af disse kernekraftværker eller eventuelle andre kraftværkstyper og med hensyn til de 39 berørte kommuners planlægning og fremtidige udbygninger. Det må herunder også vurderes, om de reserverede arealers såkaldte sikkerhedszoner eventuelt kan reduceres allerede på nuværende tidspunkt, selvfølgelig under hensyntagen til vores nyeste teknologiske viden og til den erfaring, der findes i udlandet.

Efter en sådan grundig vurdering kan vi igen tage spørgsmålet op i folketinget. Så vil vi have det fornødne grundlag for at træffe den rigtige beslutning, således at vi eller måske vore børn om 20–30 år ikke er låst fast i en energiproduktion, der måske har vist sig

at være u hensigtsmæssig både med hensyn til miljø og med hensyn til økonomiske forhold.

Hanne Severinsen (V):

Det foreliggende beslutningsforslag er særdeles kort, og det er næsten det eneste gode, man kan sige om det. Man foreslår at ophæve arealreservationen for de 15 områder, hvor der i øjeblikket er mulighed for at placere atomkraftværker. Man kan selvfølgelig påstå, at dette er en følge af folketingets beklagelige vedtagelse af, at a-kraft ikke må indgå i energiplanlægningen, men man må dog sige, at uanset hvad man her har besluttet, vil det ikke være videre klogt, at a-kraftteknologien nu ikke alene skal lægges i en skuffe, som låses af, men at man faktisk også skal smide nøglen væk. Det er ikke særlig perspektivrigt.

Derfor hæfter jeg mig også ved, at socialdemokratiet i sit forslag i bemærkningerne skriver, at det har vist sig, at der er flertal mod a-kraft med den nuværende teknologi; det er jo rigtigt, det er der i øjeblikket. Men hvad, hvis der kommer en anden teknologi, og hvad i øvrigt, hvis der kommer et andet flertal?

Samtidig skriver man også, at såfremt regeringen finder, at der er brug for nogle af arealerne til andre formål, må miljøministeren snarest over for folketinget redegøre herfor. Her åbner man forhåbentlig en dør, for jeg synes, det er vigtigt at fastslå, at uanset om vi skal bruge a-kraft i vores energiplanlægning eller ej, så har vi brug for arealreservationer til mange forskellige ting. Det kan være petrokemisk industri, det kan være andre ting, og det kan være formål, som vi ikke kender i dag. Derfor er det vigtigt, at vi ikke bare fraskriver os nogle fremtidige muligheder og låser planlægningen fast for fremtiden.

Der er muligvis nogle kommuner, der godt kunne tænke sig at komme af med nogle af de bindinger, som reservationen giver, men der er tale om landzone, som alligevel ikke i overskuelig fremtid kan bebygges.

Da vi havde debatten om a-kraft, udtalte ordføreren, fru Jytte Hilden, at man i socialdemokratiet nu ikke mente, at a-kraft skulle sættes på et sidespor, den skulle i remise. Men når man sætter noget i remise, er det jo, for at man kan bruge det igen, og det kræ-

[Hanne Severinsen]

ver, at man både foretager vedligeholdelse af remisen, og at der faktisk er en remise til rådighed. Derfor bør vi – som Osvald Hel-muth synger i sin sang – »gemme vores 20 tønder land«.

Vi håber derfor, at det vil lykkes at nå frem til et kompromis, så arealreservationer stadig kan opretholdes; muligvis ikke til det, de er tænkt til, men sådan at man for fremtiden har arealerne, hvis der skulle blive behov for dem.

Margrete Auken (SF):

Jeg har siddet og tænkt på under debatten, at det kunne blive et helt spøjts Danmarkskort, vi kunne få ud af det, hvis vi skulle tage højde for alt muligt, der måske ville ske engang, når man havde fundet på et eller andet, for alle eventualiteters skyld. Prøver man at forlænge den tanke – ja, man behøver ikke engang at forlænge den – kan man høre, hvor skrupsør den er. Det er også klart, at det, der er svagheden i det socialdemokratiske forslag, er, at man har dette volapyk med den nu kendte teknologi, og hvad det ellers er, man snakker om, og hvis og hvis min hale var spids – som det vist hedder herinde, hvis man siger sådan.

Jeg synes, det er et godt og selvfølgeligt forslag at få lagt frem nu. Der er ingen tvivl om, at disse arealreservationer virker irriterende og uforståelige for folk, og det virker lidt, som om vi er noget træge herinde, når noget, som lå i forlængelse af én planlægning, ikke kan blive ændret, når fundamentet for planlægningen bliver det.

Jeg kan glæde såvel venstre som de konservative med, at den bekymring, man nærer for, hvordan det nu skal gå i fremtiden, behøver man ikke at have, for de fleste lande er i øjeblikket på nedtrapning med atomkraft. Den er ved at blive en meget, meget dyr affære; det bliver meget dyrere, end det har været sagt. Nu skal vi snart have debatten herinde også, og da kan vi jo få spørgsmålet drøftet grundigt igennem. Men jeg tror, at selv venstre og konservative engang vil komme til at sige tak for, at vi undslap atomkraftens elendigheder.

Derudover kan SF tilsige sin støtte til forslaget.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre skrev i sit beslutningsforslag B 12 om offentlig energiplanlægning uden atomkraft, at vi fandt, at inden man ophævede restriktionerne på arealreservationer, burde man overveje, om det af andre grunde ville være nødvendigt at opretholde restriktioner dér, hvor de findes i forvejen. Derfor synes vi, det er glædeligt, at miljøministeren nu vil nedsætte et hurtigtarbejdende embedsmandsudvalg, sådan at man kan få en nærmere angivelse af, hvad det er for formål, man kan forestille sig at man skal opretholde arealreservationer til.

Jeg må sige, at jeg naturligvis er enig med den foregående ordfører, fru Margrete Auken, når hun siger, at man jo ikke bare kan opretholde hvilke som helst reservationer uden nogen forstilling om, hvad de i øvrigt skal bruges til. Det accepterer vi ikke andre steder i planlægningen og bør heller ikke gøre det her.

Men vi synes, det er godt, at ministeren vil nedsætte et sådant hurtigtarbejdende udvalg, således at vi på mere konkret basis kan se, hvilke arealreservationer det vil være rimeligt at ophæve – for jeg tror, der bliver nogle.

Birgith Mogensen (CD):

Størsteparten af både vestlige og østlige industrilande har i mange år benyttet kernekraftværker til produktion af elenergi, og det fortsætter de med at gøre, fordi det kan betale sig, alle hensyn taget i betragtning.

Et godt bevis for denne sunde fornuft finder vi i vort broderland Sverige. Til trods for skrækkampagner på linje med visse danske politiske partiers og OOAs overeksponerede kontraindsats, inklusive Barsebäckkampagnen, hvis mål det var at sætte lighedstegn mellem atombomben og kernekraft, valgte svenskerne alligvel ved a-kraftvalget den 23. marts 1980, at deres kernekraftværker skulle afvikles successivt over 25 år, men – og læg mærke til dette – pr. dags dato, 5 år efter, vil en eventuel svensk folkeafstemning nu få mere end 70 pct. stemmer for en uendelig fortsættelse af kernekraft som producent af el. Ja men hvorfor så denne holdningsændring inden for det så korte tidsrum? Jo, i stedet for en vildførende og usandfærdig skrækpropaganda mod kernekraft er svenskerne de sidste år blevet informeret fagligt og sagligt om kernekraftens erfaringsmæssige

[Birgith Mogensen]

og konkrete, globale fordele sammenlignet med især olie- og kulbrændsel.

CD ønsker stærkt, at også den danske befolkning i fremtiden må blive orienteret lige så effektivt og sandfærdigt som vores svenske søstre og brødre. I stedet for OOAs hidtil dominerende usaglige gætteskrækpropaganda må vi have kendsgerningerne på bordet, og fakta er, at vi, sundhedstænkt, ikke fortsat kan vedblive at forurene luften samt vand og land. Samtidig må vi tænke på den store del af industrien og erhvervslivet, som ikke kan konkurrere på lige fod med de lande, hvor konkurrenterne køber kernekraftenergi til ca. 60 pct. af den pris, som danske virksomheder må betale. Ja, problemet har i høj grad også noget med reducere af arbejdsløsheden og med valutabalance at gøre. Vi må erkende, at fossile brændselsenheder både direkte og indirekte er skyld i megen sygdom og død. Kernekraftproduktionen, som snart holder 28 års fødselsdag i USA, har indtil dato ikke krævet ét eneste alvorligt ulykkestilfælde på grund af radioaktivt udslip.

CD regner kernekraft ind under moderne teknologi, og vi vil fortsat føre en politik, der omkring år 2000 sigter på, at kernekraftværker producerer langt den største del af vort elenergiforbrug i dette land. Hvad angår forsyningsikkerhed, er der heller ikke noget bedre alternativ til afløsning af de til den tid nedslidte og forurenede olie- og kulkraftværker.

Derfor må CD sige fra, når det gælder ophævelse af arealreservation til kommende etablering af a-kraftværker. Hvis der fremkommer noget overbevisende argument for at frigøre enkelte af disse områder, må vi tale om den mulighed, men CD er principielt imod beslutningsforslag nr. B 43.

Tinning (VS):

Socialdemokratiet er som bekendt et løjerligt parti. Det er da bemærkelsesværdigt, når de kommer med et forslag, som vi 100 pct. kan tilslutte os, men det er alligevel noget løjerligt noget, fordi det er lidt uklart, om socialdemokratiet selv kan tilslutte sig det, når det kommer til stykket.

Når det kort og godt siges i beslutningsforslag nr. B 43, at der skal tages skridt til at frigive de 15 reserverede pladser til opførelse

af atomkraftværker, er vi selvfølgelig helt og aldeles enige. Det er meget glimrende.

Det er ikke helt i overensstemmelse med det, socialdemokratiet selv har vedtaget, for i vedtagelsen fra den seneste kongres taler man jo om, at man skal frigive en del af de reserverede pladser. Det overlader man her til regeringen. Det kunne for så vidt være underordnet, men endnu mere forvirrende bliver det faktisk, hvis man har haft lejlighed til at følge diskussionerne omkring det forslag, som det radikale venstre er kommet med, nemlig forslaget om offentlig energiplanlægning uden atomkraft, der jo for tiden er til behandling i folketingets energiudvalg. Forhandlingerne derfra må naturligvis som bekendt ikke refereres, men det er dog almindeligt kendt, at socialdemokratiet ikke uden videre kan acceptere et forslag om offentlig energiplanlægning uden atomkraft; man vil nemlig godt have, at der kommer til at stå: »den nu kendte teknologi«.

Så har vi en situation, hvor socialdemokratiet på den ene side siger: vi skal have ophævet samtlige reservationer – det siger de nemlig i beslutningsforslag nr. B 43 – og på den anden side siger: vi vil godt opgive atomkraften – det vil vi dog ikke – men vi vil godt opgive atomkraften med den nu kendte teknologi. Så spørger man sig selv: hvis vi får en atomkraft med en anden teknologi, hvor skal den så være henne, når man har fjernet samtlige arealreservationer? Hvor skal den ligge?

Jeg kan ikke forstå det anderledes, end at det, socialdemokratiet i virkeligheden siger til os, er: ja til atomkraft, men på Rådhuspladsen! Den nye teknologi skal altså være så sikker, at man kan lægge dette her nye atomkraftværk alle mulige vide vegne.

Det er en god gang tåge, og jeg synes, der er mange gode grunde til at komme ud af den. Derfor er vi glade for, at ministeren tilsyneladende har rakt os en hjælpende hånd i denne sag. Jeg tror, at det er en god idé så hurtigt som overhovedet muligt, som ministeren var inde på – jeg ved ikke, om det skal være den 1. juni 1985, jeg ville godt have, at det måske blev lidt før – men i hvert fald så hurtigt som overhovedet muligt at få lavet en rapport, der rimelig klart og rimelig entydigt fortæller, hvad det er for nogle arealreservationer, som måske skal opretholdes til et eller andet andet formål. Ikke blot af hensyn til os

[Tinning]

herinde – det kunne dog gå, vi kan vel leve med så meget – men specielt af hensyn til befolkningen som sådan og især da af hensyn til de kommuner, der er involveret i dette, er det vigtigt, at der kommer en klar, hurtig og entydig besked, som siger, at nu må vi altså have fjernet i hvert fald disse reservationer.

Måske kan der – jeg kan ikke forestille mig, hvad det skulle være, men man ved jo aldrig – være nogle få af reservationerne, hvorom man siger: dette her område vil vi godt reservere, men til noget helt fjerde. Så kan vi tage den diskussion, men jeg synes, det kunne være rart, om vi kunne tage på sommerferie med en viden om, at folketingset om stort set alle disse reservationer havde sagt: dem fjerner vi. Lad os så sige, at der måske ville være nogle ganske få, som der stadig var lidt snak frem og tilbage om, det må vi nok se i øjnene at der skal være, hvis alle stadig væk skal kunne være med til at lave dette såkaldte tilsyneladende flertal.

Men i hvert fald mener jeg, at det er vigtigt at få fremskyndet dette her så meget som overhovedet muligt, og jeg vil naturligvis gerne sige, at vi fuldstændig uforbeholdt kan støtte det foreliggende beslutningsforslag.

Steffensen (KrF):

Det foreliggende beslutningsforslag, som er kommenteret af ministeren, har jo energiplanlægningen som en væsentlig forudsætning for, at man kan tage stilling til det, og det er det, ministeren så klart gjorde rede for.

Derfor vil jeg kort sige, at kristeligt folkeparti naturligvis tilslutter sig det, ministeren sagde. Vi vil navnlig lægge vægt på, at den energiplanlægning, som vi har under forberedelse her i folketingset i forbindelse med det beslutningsforslag fra det radikale venstre, som foreligger, nødvendigvis må være afklaret, inden man kan tage et andet skridt i den retning, som man her har ønsket fra socialdemokratiets side. Vi er meget tilfredse med, at ministeren vil sørge for, at et hurtigtarbejdende udvalg får disse ting klaret, når vi er kommet så vidt med beslutningsforslaget og med energiplanlægningen, at det kan lade sig gøre. Først derefter vil det være relevant at tage endelig stilling til dette beslutningsforslag.

Dohrmann (FP):

Pris- og forsyningsmæssigt har Danmark i mange år ligget helt i top vedrørende energiforsyning, fordi vi har haft nogle dygtige planlæggere, som har været i stand til at fremskaffe den nødvendige energi på en både god og billig måde.

Desværre har planlæggerne i de senere år haft meget svært ved at finde ud af, hvordan de egentlig skulle disponere, ikke fordi planlæggerne var i tvivl, men mere, fordi der herinde i folketingset har været en stor politisk usikkerhed om, hvad man egentlig agtede at gøre. Vi har hørt udtalelser selv fra statsministeren om, at det nok ikke var en god idé at begynde at etablere kernekraftværker. Det siger sig selv, at når planlæggerne ikke ved, hvor de står, ikke ved, hvad det politiske flertal ønsker, så er det umuligt at planlægge på en fornuftig måde.

Fremskridtspartiet har tidligere foreslået, at spørgsmålet vedrørende kernekraftværker bliver sendt ud til en folkeafstemning, og det, man burde gøre, var selvfølgelig her i folketingset at vedtage, at vi sender spørgsmålet ud til en folkeafstemning og lader befolkningen bestemme. For hvis et flertal siger nej til opførelse af kernekraftværker, så er der heller ikke behov for at bevare de arealreservationer, som ganske rigtigt generer nogle af kommunerne, fordi de ikke kan disponere over disse områder, idet de ikke ved, hvad der skal ske med dem.

Det er vel nok først og fremmest venstre og socialdemokratiet, der har skabt den politiske usikkerhed. Vi husker jo alle sammen, dengang de to partier indgik aftalen om naturgassen, hvor det vel nok, sådan uden at det blev sagt helt tydeligt, blev aftalt, at venstre skulle stemme for naturgassen, og så skulle socialdemokratiet senere støtte venstres tanker om opførelse af kernekraftværker. Så var der vist noget med, at socialdemokraterne sprang i målet, det blev der i hvert fald sagt, eller det bliver der sagt af nogle venstrefolk.

Men i hvert fald skylder vi planlæggerne, kommunerne og befolkningen, at dette spørgsmål bliver afklaret, og måden, man gør det på, er at spørge vælgerne, hvad de mener. Personligt føler jeg mig ikke overbevist om, at det vil være en klog disposition at gå ud i de store investeringer på nuværende

[Dohrmann]

tidspunkt, hvor man har begravet milliarder af kroner i naturgasprojektet. Men lad vælgerne afgøre det.

Erik Holst (S):

Jeg vil gerne starte med at takke alle de ordførere, der var positive over for de tanker, der er nedlagt i dette forslag.

Det er jo et forslag, der først og fremmest bygger på, at der engang blev udsendt en meddelelse fra miljøministeriet, et cirkulære af 6. august 1980. De, der i dag måtte være i tvivl eller være usikre, som f.eks. hr. Tinning og andre, bør bare nøjes med at læse overskriften dér. Der står: »Cirkulære om reservation af arealer til atomkraftværker i Danmark«. Det vil sige, at dette cirkulære ikke vedrører alt muligt andet. Det vedrører ikke foldboldbaner, det vedrører ikke fredede arealer, og det vedrører ikke kemikalieaffald, eller hvad man ellers kan finde på at placere forskellige steder her i landet. Det vedrører ene og alene reservation af arealer til atomkraftværker.

Det er også derfor, at vi i samme udmærkede cirkulære, der blev udsendt af den nuværende miljøministers forgænger, opererer med to zoner, for disse to zoner er nøje knyttet til spørgsmålet om a-kraft. Der er både 3 km zonen og 10 km zonen, og det siges meget enkelt og tydeligt i samme cirkulære, at der for øjeblikket er nogle rapporter og undersøgelser i gang, der bl.a. skal vurdere, hvorledes befolkningstætheden ved atomkraftværker vil blive vurderet i fremtiden, og det vil sige, at når undersøgelserne engang er færdige – det står der tydeligt – kan disse arealreservationer tages op til vurdering. Det er det, der er sket i dag med dette forslag.

Lad mig takke miljøministeren for en ualmindelig realistisk indstilling. Jeg er meget glad for, at miljøministeren siger, at det er muligt, at der herinde i folketinget er et flertal imod a-kraft, og jeg behøver måske ikke engang at tilføje: den nu kendte teknologi. Der er måske et flertal imod a-kraft. Der er måske et flertal for at undgå a-kraft i energiplanlægningen, og som følge deraf vil det jo være logisk at fjerne de reservationer, der er koblet til en sådan a-kraft, der skal udgå af energiplanlægningen. Det må være helt logisk, som ministeren også siger, og det må være politisk rigtigt.

At man så anlægger en vurdering, der er mere realistisk endnu, nemlig at sige: hvis nu nogle af disse arealer kan bruges til andet, så lad os se nærmere på det i et udvalg, synes jeg er en glimrende idé. Det er ikke således, at socialdemokratiet mener, at disse arealer ikke skal bruges til noget som helst andet i fremtiden end til at ligge brak. Selvfølgelig skal de ikke det. For øjeblikket generer disse reservationer meget stærkt i 39 kommuner eller i hvert fald et flertal af dem, der er berørt af dem. Det er først og fremmest, fordi der er nogle restriktioner, som ikke nødvendigvis, hvis arealerne f.eks. anvendes til andet formål. Det er jo meget få formål her i landet, hvor jeg har set, at man afsætter zoner på 3 og 10 km, det sker hverken ved værfter eller ved virksomheder, så der er ingen tvivl om, at disse to zoner udelukkende er knyttet til a-kraftreservationer, og hvis a-kraft ikke indgår i energiplanlægningen, vil det være urealistisk og politisk ukorrekt at opretholde dem.

Der er nogle af ordførerne, der har sagt: ja men hvis vi nu engang får et andet flertal. Jeg tror, det var fru Hanne Severinsen, der sagde: hvad med et andet flertal i folketinget? Ja, det er der nogle af os, der håber på, fru Hanne Severinsen – måske går håbene ikke helt i samme retning som fru Hanne Severinsens – men vi kan nok ikke disponere ret meget videre i det, vi kalder planlægning, det, der er sandsynligt inden for den nærmeste fremtid.

Der var en ordfører, der på en morsom måde sagde: sikke et Danmarkskort, vi kunne få ud af det, hvis vi skulle reservere pladser til alt muligt mellem himmel og jord! Jeg kunne godt sige: tænk, hvis der nu skal være et værft ekstra i København, eller tænk, hvis der skal være en stor virksomhed af en eller anden art et eller andet sted, så må vi reservere arealer til det allerede nu. Det er slet ikke det, der er tale om. Der er ganske enkelt tale om, at fru Hanne Severinsen skal læse, hvad der står i det cirkulære, nemlig at der laves nogle restriktioner, som udelukkende har til formål at sikre befolkningen, hvis der anlægges et atomkraftværk.

Jeg vil sige til hr. Svend Åge Petersen, at det selvfølgelig er udmærket at inddrage udenrigspolitiske synspunkter om kul fra Sydafrika, men enten vi ophæver disse arealer, eller vi ikke ophæver dem, så har det

[Erik Holst]

ikke noget at gøre med NO_x'erne i vores atmosfære. Der er måske nogle, der ud fra en luftforureningsvurdering mener, at man skal have a-kraft, men i dette tilfælde må vi sige, at det jo er blevet diskuteret i forbindelse med a-kraftforslaget, som er fremsat af de radikale, og i forbindelse med de rapporter, ministeren har fremlagt, som vi har fået diskuteret her i folketinget og fået vurderet og fået set, om der var et flertal for eller imod med hensyn til sikkerheden omkring a-kraftværker.

Endelig må jeg sige til fru Lone Dybkjær, at vi i socialdemokratiet er så enige med de radikale, som vi overhovedet kan være, når fru Lone Dybkjær siger, at vi må vurdere, om der er andre muligheder for at anvende de samme arealer, og det er jo fornuftigt. Nu har kommunerne været generet i så lang tid, det kan vi godt sige – de har accepteret disse restriktioner, fordi der kunne være en fornuftig grund til det – men så vil det da være rimeligt, når disse arealer findes, at sige til kommunerne, at vi, i samarbejde med kommunerne, på ganske normal vis gerne vil vurdere, hvad disse arealer kan bruges til. Men jeg siger på forhånd – og jeg går også ud fra, at det dækker de radikales opfattelse – at det næppe kan ske uden en kontakt med de kommuner og amter, hvor disse arealer ligger.

Til slut vil jeg spørge ministeren om én ting. Nu sagde ministeren den 1. juni. Jeg ved, at det er et forfærdelig effektivt ministerium, ministeren leder, og den 1. juni er meget tæt ved folketingets formodede sommerferie – jeg formoder, den kommer i juni måned. Det ville jo være lidt bedre for os herinde, om vi havde en vurdering af, hvad disse arealer eventuelt kan bruges til, skal vi sige den 1. maj eller den 15. maj, således at vi kunne få en debat i folketinget, eventuelt ved anden behandling af dette beslutningsforslag, således at ministerens udmærkede, jeg går ud fra meget velkvalificerede og meget fine redegørelse, der tager hensyn til beskæftigelsen og erhvervsudviklingen og mange andre ting, vil kunne foreligge så betids, at folketingets medlemmer dog kan stifte bekendtskab med den, inden vi tager på sommerferie.

Med dette her spørgsmål har jeg kun grund til at takke ministeren endnu en gang for den meget velvillige og, skal vi sige næppe helt urealistiske vurdering af, at der nok

er et flertal her i folketinget, der mener, at arealerne i hvert tilfælde ikke skal reserveres som a-kraftarealer.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Det er naturligvis klart, at man ikke kan gå og planlægge i alle mulige detaljer for noget, man ikke ved i fremtiden, men det er da lige så klart, at hvis vi bare ophæver disse reservationer, har vi én gang for alle fuldstændig fraskrevet os muligheden, og så er det det samme, som at nøglen er smidt væk. Jeg synes i og for sig, at hr. Tinning fik sagt det meget rigtigt: så bliver det a-kraft på Rådhuspladsen, hvis vi en dag skulle få den idé.

Jeg mener også, at man som planlægger må have den ydmyghed, der ligger i, at vi ikke planlægger på en sådan måde, at vores efterkommere overhovedet ingen muligheder får. Man kan ikke forudse alt muligt andet, men man skal i hvert fald forudse, at der kan komme behov, vi ikke kender i dag, og der kan også komme behov for arealreservationer.

Derfor håber jeg, at udvalget vil vise os, at der er andre ting, der skal reserveres arealer til, og derfor takker jeg også miljøministeren, fordi han netop har grebet det, for det tror jeg bliver meget vigtigt.

(Kort bemærkning).

Svend Åge Petersen (KF):

Det var fru Margrete Auken, der var inde på, hvad der ville ske, hvis vi betragtede et landkort og forestillede os alle mulige og umulige, tror jeg det var der blev sagt, reservationer. Hvad er det, man gør ude i amter og kommuner? Enhver kommune med respekt for sig selv planlægger jo netop og reserverer netop arealer også til det ukendte. Kender man nogen kommuner, der ikke på forhånd allerede nu og for længst har taget højde for industriens udflytning, industriens placering? Der taler man ikke om eksakte og kendte forhold, man taler om arealreservationer.

Erik Holst (S):

Må jeg lige gøre opmærksom på, at det ikke er kommuner og amter, der har lavet

[Erik Holst]

disse reservationer, og det er dér, problemet er. Det er os, det er ministeriet, det er folketinget, der har besluttet, at der skulle være disse reservationer. Kommuner og amter spørger, om ikke vi ville være venlige at ophæve dem, fordi de har bestemte krav knyttet til disse reservationer af begrænsende art, netop fordi de var forudset til a-kraftaraler.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Datoen den 1. juni 1985 er nu ikke tilfældigt valgt. Det, jeg kunne ønske, var at få tingene frem, sådan at vi, inden vi tog på sommerferie, dog havde en mulighed for at vurdere. Det er et kæmpearbejde, der ligger for, hvis der skal være seriøsitet i det materiale, der kommer frem, og derfor har jeg presset på og anmodet vores folk om at presse det frem til 1. juni. Når jeg har stillet det som forslag, er jeg selvfølgelig også parat til at vurdere de ønsker, der er fremsat om 15. maj 1985. Jeg kan ikke give noget tilsagn i dag, men jeg vil tage det med i overvejelserne.

(Kort bemærkning).

Erik Holst (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for det tilsagn, der ligger i, at man vurderer endnu en gang datoen den 1. juni, og jeg er såmænd tilfreds med, at det sker ved, at ministeren går hjem og ser i ministeriet, om der skulle være mulighed for at fremme rapporten eller undersøgelsen måske 14 dage.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Retsudvalget (16/1 85):

Udtræder: Ruth Olsen (SF)

Ny stedf.: Rahbæk Møller (SF)

Kulturudvalget (16/1 85):

Udtræder: Pia Kjærsgaard (FP)

Nyt medl.: Poulsgaard (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 17. januar 1985, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen oplåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.10